

Årsplan 2021-2023

Om årsplanen

Årsplanen er Universitetet i Oslos sentrale styringsdokument for å realisere Strategi 2030. Årsplanen uttrykker universitetsstyrets overordnede prioriteringer, og skal i størst mulig grad gjenspeile ambisjonene og prioriteringene i Strategi 2030. Årsplanen er treårig og rullerende, og strukturen samsvarer med Strategi 2030.

Strategien har en horisont på ti år, og i denne årsplanen fremkommer prioriteringene for de første årene av strategiperioden med vekt på tiltak som er viktige i en oppstartsfasen for ny strategi og som er initiert sentralt. Årsplanen uttrykker UiOs overordnede prioriteringer, samtidig som den skal gi stort rom for lokale tiltak. Fakulteter, museer, universitetsbiblioteket og sentre innarbeider føringer fra UiOs årsplan i sine lokale årsplaner der det er relevant.

Vi ønsker en styrket dialog og oppmerksomhet om det langsiktige strategiske arbeidet ved hver enhet. Derfor vedtok Universitetsstyret i 2019 at det skulle etableres utviklingsplaner med fakulteter og tilsvarende enheter. Grunnlaget for utviklingsplanene er fakultetenes hovedutfordringer som de selv har spilt inn

UiOs samfunnsoppdrag

I 209 år har UiO utviklet kunnskap av stor verdi for mennesker og samfunn, i Norge og i verden. Det skal vi fortsette med. Vi skal **fremme uavhengig, banebrytende og langsiktig forskning og utdanne studenter med kunnskap, evne og vilje til å skape en bedre verden.** Med utgangspunkt i en sterkere kobling mellom forskning og utdanning skal UiO videreutvikles som en ambisiøs kunnskapsinstitusjon, og styrke sin plass blant Europas ledende universiteter.

UiO skal være et åpent og inkluderende fellesskap for studenter og ansatte og en **nyskapende organisasjon og et attraktivt arbeids- og studiested.** Gjennom tiltakene beskrevet i årsplanen bygger vi videre på faglige kvaliteter, kollegiale verdier og organisatoriske styrker. Våren 2020 har akselerert den digitale transformasjonen vi er en del av. UiO skal prioritere arbeidet med digitalisering av utdanningene og styrke integrasjonen mellom det faglige, sosiale, fysiske og digitale læringsmiljøet.

Klima- og miljøkrisen viser tydelig behovet for flerfaglighet, tverrfaglighet og samarbeid. Svarene vi søker finnes sjelden i en disiplin eller en sektor alene. Dette er også noe koronakrisen viser oss. UiO skal bidra med helhetlige løsninger gjennom utdanning, forskning, ved å styrke dialogen med omverdenen og arbeide for at kunnskap tas i bruk. Som et internasjonalt orientert breddeuniversitet har UiO særlige forutsetninger for å lykkes med å utvikle sterke tverrfaglige og innovative miljøer.

Interkulturell forståelse og internasjonalt samarbeid er avgjørende for å finne gode løsninger. Dette, samt bærekraftsagendaen, står sentralt når UiO nå tar internasjonaliseringsarbeidet til et nytt nivå. Gjennom universitetsalliansen Circle U. inngår UiO i et langsiktig og integrert

utdanningssamarbeid med noen av Europas beste universiteter med tilsammen 335 000 studenter i syv land.

Universitetsmuseene, Kulturhistorisk- og Naturhistorisk museum, representerer en unik plattform for tverrfaglig forskningssamarbeid og formidling til samfunnet. Det nye Klimahuset på museet på Tøyen er allerede blitt en arena for kunnskapsbasert formidling av klimaspørsmål, og om noen år kan vi åpne dørene til det nye vikingtidsmuseet på Bygdøy.

UiO har et omfattende samfunnsoppdrag som inkluderer å forvalte vitenskapelig tradisjon, kultur og metode, samt å stå opp for viktige verdier som akademisk frihet og institusjonell autonomi. UiO skal kjennetegnes av høy etisk standard, høy kvalitet og vilje til å ta dristige og nyskapende valg. Til sammen bidrar vi med *Kunnskap – ansvar – engasjement: For en bærekraftig verden*.

Oslo, 9. februar 2021

Svein Stølen
rektor

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Fremme uavhengig, banebrytende og langsiktig forskning

UiOs fortrinn er høy kvalitet i hele organisasjonen og langsiktig grunnleggende forskning i bredden av universitetets fag og virksomhet. Vår faglige bredde og dybde gir oss et unikt utgangspunkt for å bidra til bærekraftige løsninger som krever både ny teknologi og en bedre forståelse av samspillet mellom mennesker, natur, samfunn og teknologiske løsninger. Vi skal flytte kunnskapsgrensenene innen disiplinene og utforme disiplinoverskridende løsninger på komplekse samfunnsutfordringer.

Avansert fysisk og digital infrastruktur spiller en stadig viktigere rolle i både forskning og utdanning. UiO vil arbeide systematisk for å oppnå mer deling og bedre tilgjengeliggjøring av infrastruktur og dataressurser. Behovet for langsiktige investeringer er stort, og det er utarbeidet et veikart for prioriteringer.

Med utgangspunkt i veikartet vil UiO investere i, utvikle og vedlikeholde infrastruktur som bidrar til å styrke vår internasjonale posisjon som et forskningsintensivt universitet.

Det er viktig å vinne fram i konkurransen om talenter. UiO skal drive målrettet rekruttering og utvikle fremragende forskere og forskningsmiljøer. Rekruttering og bedømmelser skal foregå åpent og transparent med vekt på kvalitet og faglige vurderinger. Yngre forskere skal tilbys forutsigbare rammer for utvikling av sine karrierer.

En positiv og sterk forskningskultur tuftet på høye vitenskapelige standarder og idealer må ligge som premisser for all forskningsvirksomhet. Kunnskap og bevissthet rundt forskningsetiske normer er noe alle fagmiljø og alle nivå i organisasjonen må ivareta gjennom systematisk opplæring og kontinuerlig bevisstgjøring.

Mål:

- UiO skal utvikle fremragende forskningsmiljøer i bredden av institusjonen.
- UiO skal videreutvikle disiplinær dybde og tverrfaglig samarbeid og lede an i utviklingen mot et bærekraftig samfunn.
- UiO skal arbeide systematisk for utvikling og deling av forskningsinfrastruktur og dataressurser.
- UiO skal gjennom målrettet rekruttering og systematisk karriereoppfølging utvikle forskertalenter for akademia, samfunns- og næringsliv.
- UiO skal intensivere arbeidet med forskningsetikk og forskningsintegritet.

Tiltak

1. Styrke arbeidet med å sikre grunnforskningens posisjon og gode rammevilkår.
2. Utvikle flere fremragende tverrfaglige forskningsmiljøer.
3. Som et ledd i arbeidet med en helhetlig klima- og miljøstrategi skal UiO tilrettelegge for forskningens bidrag til det grønne skiftet.
4. UiO skal posisjonere seg for samfunnsområder og utfordringer som prioriteres i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning, i Forskningsrådets strategi og i Horisont Europa, og svare godt på Fellesløftet 2021.
5. Videreutvikle sine internasjonale forskningspartnerskap. Det skal også arbeides for å involvere organisasjonen bredt i arbeidet i The Guild, og i mulighetene som ligger i The Guilds initiativ mot Afrika.
6. Arbeide for å tilby oppdatert og fremtidsrettet forskningsinfrastruktur med utgangspunkt i UiOs rullerende institusjonelle veikart for forskningsinfrastruktur.

7. Arbeide for løsninger for åpen tilgang av publikasjoner som favner de ulike publiseringsmønstre ved UiO, og legge til rette slik at forskere sømløst kan håndtere og dele sine forskningsdata på best mulig måte.
8. Bruke eksisterende kompetanse i fagmiljøene til å videreutvikle forskernes fagnære IT-kompetanse og styrke de lokale IT-miljøenes kompetanse.
9. Videreutvikle og forankre system og kvalitetsstandarder for karrierestøtte og retningslinjer og prinsipper for evaluering av forskere i tråd med nasjonale og internasjonale standarder.
10. Etablere normer for forskningsintegritet og videreutvikle sitt opplæringstilbud i forskningsetikk.

Utdanne studenter med kunnskap, evne og vilje til å skape en bedre verden

Vår tids samfunnsutfordringer krever globale løsninger, og UiO skal fornye sitt internasjonale utdanningssamarbeid. Gjennom et styrket europeisk samarbeid skal UiO nå ut globalt på nye måter og med større kollektiv kraft enn i dag. Sammen med andre forskningsintensive universiteter skal UiO legge til rette for integrerte studieløp på tvers av språk, landegrenser og fag.

Med utgangspunkt i en sterkere kobling mellom forskning og utdanning skal UiO videreutvikles som en ambisiøs kunnskapsinstitusjon. Profesjons- og allmennutdanningene skal knyttes tettere til forskningsaktiviteter og arbeidsliv og motivere studentene til økt innsats og gjennomføring. For å bidra til at UiOs studenter leder an i utviklingen av et grønnere og smartere samfunn skal vi utvikle et mer fleksibelt studietilbud, samt arenaer for kreativitet og tverrfaglighet. UiO skal bli et knutepunkt for studentinnovasjon i Oslo-regionen.

UiO skal fortsette å utvikle undervisnings- og læringsformer som stimulerer til etisk refleksjon, kritisk tenkning, kreativitet og evne til problemløsning. Utdanningene skal utvikle studentenes samfunnsansvar og bevissthet om verdier og valg. Digitalisering skal være integrert i fag og i læringsprosesser. Studentene skal ta del i et faglig og sosialt akademisk fellesskap hvor de er en ressurs i utviklingen av undervisning og læring.

En utdanning fra UiO legger grunnlag for læring hele livet, og studenter skal kunne vende tilbake for faglig oppdatering. UiO skal svare på samfunnets behov for etter- og videreutdanning innen fagområder hvor vi har særskilte fortrinn.

Mål:

- UiO skal være en fremragende utdanningsinstitusjon som gir forskningsbasert undervisning på høyt internasjonalt nivå.
- UiO skal utdanne studenter som setter sine fag inn i et større samfunnsperspektiv og leder an i det grønne skiftet.
- UiO skal øke utdanningenes forskningsnærhet og arbeidslivsrelevans og studentenes bevissthet om egen kompetanse.
- UiO skal utvikle og fornye studiene for alle studentgrupper og svare på samfunnets behov for tverrfaglig kunnskap.
- UiO skal legge til rette for at studentene tar del i utforskende og nyskapende læring som motiverer og gjør dem til en ressurs for hverandre.
- UiO skal bruke arbeids- og vurderingsformer som aktiverer studentenes kunnskap og erfaringer.
- UiO skal tilby forskningsbasert og fleksibel etter- og videreutdanning.

Tiltak

11. Som ledd i arbeidet med en helhetlig klima- og miljøstrategi skal UiO tilrettelegge for at studentene får kompetanse til å bidra til det grønne skiftet.
12. Revidere kvalitetssystemet for utdanning, forankre det oppdaterte systemet og ta i bruk nye rutinebeskrivelser for kvalitetsarbeidet. Dette innebærer også å gjennomgå mandater og rollebeskrivelser for kollegiale utvalg, lederfunksjoner og nettverk.
13. Gjennomgå felles rammer og vilkår for porteføljeutvikling, med sikte på å vedta prinsipper for en strategisk fornyelse av studieporteføljen. Gjennomgangen skal legge til rette for tverrfaglighet, større fleksibilitet og livslang læring.
14. Styrke UiOs arenaer og kanaler for erfarings- og kunnskapsutveksling med omverdenen. Dette skal bidra til å øke utdanningenes samfunns- og arbeidslivsrelevans og studentenes bevissthet om egen kompetanse.
15. Circle U. er UiOs bidrag til langsiktig, europeisk utdanningssamarbeid. Bærekraftagendaen gir tematisk overbygning for den innledende fasen, med aktiviteter knyttet til klima, global helse og demokrati samt studentledet, bærekraftig innovasjon. Hovedaktiviteten i 2021 er å igangsette det faglige og administrative utviklingsarbeidet.
16. Prioritere arbeidet med digitalisering av utdanningene og styrke integrasjonen mellom det faglige, sosiale, fysiske og digitale læringsmiljøet. Vi skal gi digital læringsstøtte for å utvikle undervisernes og studentenes kompetanse.

Styrke dialogen med omverdenen og arbeide for at kunnskap tas i bruk

Kunnskap skal brukes til fellesskapets beste, bygge opp under et liberalt demokrati og bidra til en bærekraftig global utvikling. Ved å arbeide for at kunnskap tas i bruk vil UiO stimulere til utvikling av nye ideer, teknologier og tiltak for å forbedre tjenester og løse samfunnsbehov og bidra til grønn omstilling. UiO skal fremme innovasjon og entreprenørskap.

Samfunnets tillit til forskning og vitenskapelig kunnskap styrkes gjennom åpenhet og transparens. For å sikre fortsatt høy legitimitet for UiO som kunnskapsorganisasjon må vi i enda større grad åpne oss mot verden. Formidlingen av vitenskapens rolle, metode, usikkerhet og integritet må være en del av vår dialog med samfunnet. Gjennom åpen vitenskap legges grunnlaget for et kunnskapsbasert demokratisk samfunn og kunnskapsinformerte beslutninger.

UiO vil satse på formidlingsarenaer og -aktiviteter i hele bredden av organisasjonen. En viktig del av UiOs formidlingsarbeid gjøres av universitetsmuseene og universitetsbiblioteket. Disse delene av virksomheten skal knyttes tettere til de andre enhetene ved UiO.

I den kommende strategiperioden etableres livsvitenskapsbygget, noe som vil gi betydelige muligheter for utvikling av livsvitenskap og faglig konvergens. Etableringen er også viktig for videreutviklingen av samarbeidet mellom UiO og universitetssykehusene. Som følge av det nye bygget vil Blindern-området gjennomgå store endringer. En viktig oppgave i strategiperioden blir å videreutvikle Blindern for å gi muligheter for faglig fornyelse i hele bredden av UiOs virksomhet.

Gjennom en målrettet campusutvikling skal UiOs kjerneoppgaver kobles tettere på samfunnet. Dette er viktig for å oppnå økt kunnskapsdeling og innovasjon og for å bidra til nye arbeidsplasser. Sammen med Oslo kommune og Studentsamskipnaden SiO skal UiO drive en campusutvikling som fremmer samarbeid med kultur- og arbeidsliv, og som bidrar til å skape faglige og sosiale møteplasser for studenter, ansatte og besøkende.

Mål:

- UiO skal bidra til bærekraftig samfunnsutvikling og grønn omstilling.
- UiO skal bidra til verdiskaping og nye arbeidsplasser gjennom innovasjon og entreprenørskap.
- UiO skal bidra til kunnskapsbaserte samtaler og meningsdannelser og være til stede der viktige diskusjoner foregår.
- UiO skal ha samfunnsrelevante formidlingsarenaer som er synlige og tilgjengelige.
- UiO skal utnytte mulighetene det nye livsvitenskapsbygget gir for å svare på samfunnets forventninger.
- UiO skal drive en helhetlig campusutvikling som ivaretar bredden av vår virksomhet og som styrker viktige samarbeidsrelasjoner i Oslo-regionen.

Tiltak

17. Utarbeide en helhetlig miljø- og klimastrategi for forskning, utdanning, formidling, innovasjon og drift i løpet av 2021. Strategien skal definere UiOs klimamål for 2030, og følges opp med en tiltaksplan.
18. UiO skal arbeide for å lykkes bedre med samfunnsinnovasjon ved å utnytte etablerte arenaer og initiativ samt etablere nettverk, mentoraktivitet og nye kompetansebyggende aktiviteter på området.
19. Videreutvikle konkrete initiativer for å styrke ansatte og studenters kompetanse om kommersialisering og innovasjon. UiO skal prioritere tiltak som bidrar til bærekraftig samfunnsutvikling og grønn omstilling.
20. Ferdigstille arbeidet med å styrke rammeverk og insentiver for innovasjon og entreprenørskap.
21. Videreutvikle digitale kanaler som legger til rette for dialog og synliggjør studenter og forskeres kompetanse. UiO skal også videreutvikle eksisterende arenaer og utvikle nye konsepter for formidling/dialog for å nå enda bredere målgrupper.
22. Etablere en enhet for innovasjon, samfunns- og næringslivskontakt innen livsvitenskap.
23. Være en aktiv pådriver i utviklingen av innovasjonsdistriktet Oslo Science City og samfunnsarenaen «UiO i sentrum».
24. Masterplan for eiendom skal revideres i 2021, og dette vil danne grunnlag for UiOs videre prioriteringer for helhetlig campusutvikling.

Nyskapende organisasjon og et attraktivt arbeids- og studiested

Menneskene er UiOs viktigste ressurs. Å ta godt vare på ansatte og studenter er avgjørende for at vi skal lykkes med vårt samfunnsoppdrag. UiO vil legge til rette for en god studentopplevelse som gir sterk faglig og sosial tilhørighet til universitetet og til Oslo som studentby.

På UiO skal alle inkluderes i stimulerende fagmiljø og ta del i et engasjerende, godt og trygt arbeids- og læringsmiljø som henter fram det beste hos den enkelte. Dette innebærer en aktiv politikk for likestilling og en rekrutteringspraksis som skaper mangfold og sikrer like rettigheter. UiO skal fortsette arbeidet for å redusere midlertidighet og for å videreutvikle en helhetlig personalpolitikk. UiO skal preges av kollegial medvirkning, kreativ samhandling og god ledelse.

UiO skal være en nyskapende organisasjon som utnytter faglige muligheter og svarer på nye samfunnsbehov. Det skal bygges struktur og kultur for tett samhandling mellom studenter og ansatte, og det skal bli enklere å forske, undervise og studere på tvers av fag og enheter. Utvikling av ny kompetanse, nye ferdigheter og etisk bevissthet er viktig for at vi skal kunne gjennomføre og mestre

endringer i arbeids- og samarbeidsformer, fag og metode. Å høre til på UiO som student og ansatt skal bety å høre til i et fellesskap som gir gode utviklingsmuligheter.

UiO skal jobbe systematisk for å bli en bærekraftig institusjon og aktivt legge til rette for at studenter og ansatte tar klimavennlige valg. Verdenssamfunnet har forpliktet seg til en klimagassreduksjon som bare kan nås dersom alle viser utålmodighet og handler nå. UiO skal føre an i miljøarbeidet, både nasjonalt og internasjonalt, og være en rollemodell for andre institusjoner.

Mål:

- UiO skal arbeide systematisk for å skape et trygt og godt arbeids- og læringsmiljø, større mangfold og en inkluderende kultur for studenter og ansatte.
- UiO skal ta i bruk nyskapende organisasjons-, arbeids- og læringsformer med effektiv utnyttelse av digitale ressurser.
- UiO skal gi ansatte og studenter bedre muligheter for profesjonell og faglig utvikling, og bedre muligheter til å møte endringer i teknologi, samfunn og arbeidsliv.
- UiO skal redusere eget klimafotavtrykk og legge til rette for at ansatte og studenter tar miljøbevisste valg.

Tiltak

25. Styrke arbeidet for et godt og inkluderende arbeids- og læringsmiljø fritt for trakassering og legge til rette for en helhetlig utvikling av det fysiske og psykososiale arbeids- og læringsmiljøet. Innen læringsmiljø vil tiltak som skal ivareta studentenes psykiske helse prioriteres.
26. Gjennomgå dagens roller og ansvarsfordeling i ansettelsesprosessen og vurdere om de er hensiktsmessige.
27. Implementere tiltaksplanene for rekruttering, likestilling, mangfold, og redusert midlertidighet og standardene for karrierestøtte til forskere i en tidlig karrierefase.
28. Opplæringstilbudet og kompetanseheving for alle ansattgrupper skal styrkes og forbedres. I 2021 er det særlig viktig å utvikle administrativ kompetanse for omstillinger og digital kompetanse for vitenskapelige ansatte.
29. Styrke ledelsesfunksjonene ved UiO og organisasjonens endringskapasitet, blant annet gjennom videreutvikling av kompetanseutviklingstilbudet for ledere.
30. Foreta en gjennomgang av beskrivelsene for ansettelser og opprykk i vitenskapelige stillinger for å sikre at kompetansekravene er dekkende og balansert i forhold til hverandre.
31. Som ledd i arbeidet med å sikre personvern og etterlevelse av lov- og regelverk skal UiO styrke arbeidet med informasjonssikkerhet.
32. UiOs klimatiltaksplan skal følges opp. Planen skal fastsette målene for UiOs betydelige reduksjon i et totale klimafotavtrykket, og UiO skal være en foregangsinstusjon for klimasmarte løsninger i Norge.
33. UiO skal kartlegge konsekvensene av koronakrisen for arbeids- og studiemiljøet.
34. Utarbeide retningslinjer for studentdemokrati og studentmedvirkning på fakultets- og instituttnivå. Retningslinjene skal legge til rette for at studenttillitsvalgte på enhetene opererer under forutsigbare vilkår.